

Arena

Augustus 2025

Renaat Braem ontwierp de Arenawijk in Deurne (Antwerpen, BE). Deze sociale woonwijk werd eind jaren ’60 gebouwd. Aaneengeschakelde woonblokken volgen de buitenomtrek van een voormalig 19e-eeuws fort en slingeren rond een groot grasveld met bomen. Er zijn twee typen gebouwen. De witte woningen aan de zogenaamde zuidrand volgen trapsgewijs een gebogen lijn en hebben de kenmerkende organische uitlopers uit de late periode van Braem. Op extensies aan de voet van deze blokken staan robuuste sculpturen van koppen en bloemen. De blokken aan de noordrand zijn orthogonaal geplaatst en bestaan uit gestapelde betonnen platen met een geribde structuur en kleine opstaande ovaal ramen. De grote liggende ovaal uitsnijdingen onderaan de gebouwen werden jaren geleden dichtgemetseld.

Braem deed verschillende voorstellen voor de bouw van twee hoge woontorens, maar die werden nooit uitgevoerd. Rond 1980 werden op het groene middenplein wel enkele middelhoge woonblokken toegevoegd, ontworpen door onder meer Lode Wouters, een oud-medewerker van Braem. Uit protest tegen deze toevoegingen bezette een burgerbeweging in de zomer van 1979 drie maanden lang de Arenaweide. In het buurtcentrum ’t Pleintje ligt een stapel oude krantenknipsels en fotografische documentatie van deze actie. Je ziet veel tenten, lange spandoeken en spelers omringd door publiek; de weide werd een veld voor theater. Op de foto’s zie je ook een bakstenen gebouw in het middenveld. Dit publieke zwembad werd in september 2023 afgebroken. Na de afbraak werd de grote put opgevuld en verscheen er een gele zandvlakte in het grasveld.

De Arenawijk is in verval en zal veranderen. Gebouwen aan de zuidrand zullen worden gerenoveerd, de noordrand zal worden afgebroken en vervangen door nieuwbouw. De naam van de wijk zal blijvend verwijzen naar een cirkelvormige of ovaal ruimte bedekt met zand.

Ik woonde van augustus 2023 tot augustus 2025 in één van de appartementen op de tweede verdieping in een blok van de noordrand. Mijn tijdelijke woonst was deel van de slinger identieke Braem-gebouwen met brede terrassen; een tribune van waaruit je naar de bomen, het grasveld en de vlakte kon kijken.

Een vrouw met een rode jas en een zwarte hond wandelt het grasveld op aan de linkerkant. In tegenovergestelde richting rent een jogger diagonaal door het gele zand, stopt in het midden en legt zijn handen in zijn nek. De straatverlichting knippert aan. Een man trekt de kraag van zijn vest recht, vouwt zijn armen en kijkt naar de jogger. De vrouw met de rode jas wandelt rechts uit beeld. Een meeuw vliegt traag voorbij.

Arena

August 2025

Renaat Braem designed the Arenawijk in Deurne (Antwerp, BE). This social housing neighbourhood was built in the late 1960s. Rows of connected apartment blocks trace the outer edge of a former 19th-century fort, winding around a large field dotted with trees. There are two types of buildings. The white houses along the so-called southern edge follow a stepped, sweeping line and feature the organic curves typical of Braem's later period. Robust sculptures of heads and flowers sit atop the extensions at the base of these blocks. Along the northern edge, the blocks are arranged orthogonally and consist of stacked concrete slabs with a ribbed texture and small, raised oval windows. The large, horizontal oval openings at the base of the buildings were filled in with brick years ago.

Braem made several proposals for two tall residential towers, but they were never realized. Around 1980, however, a number of medium-rise apartment blocks were added to the central green square. They were designed by Lode Wouters, a former collaborator of Braem, among others. To protest these additions, a citizens' movement occupied the central field for three months in the summer of 1979. At the neighborhood center 't Pleintje, a collection of old newspaper clippings and photographs documenting the action has been preserved. You can see a lot of tents, banners, and performers surrounded by spectators; the field had been turned into a stage for theater. The photos also show a brick building in the middle of the green square. This public swimming pool was demolished in September 2023. After the demolition, the large pit was filled in and a yellow surface of sand appeared in the green.

The Arenawijk is in decline and about to be transformed. Buildings along the southern edge will be renovated, while the northern edge will be demolished and replaced with new construction. The neighborhood's name will continue to evoke a circular or oval sand-covered space.

From August 2023 to August 2025, I lived in one of the apartments on the second floor of a block on the northern edge. My temporary home was part of a row of identical Braem buildings with wide terraces; a viewing platform from which you could look at the trees, the field and the open space.

A woman with a red coat and a black dog walks onto the field of grass on the left side. In the opposite direction, a jogger runs diagonally across the yellow sand, stops in the middle and places his hands in his neck. The streetlights flicker on. A man straightens the collar of his jacket, folds his arms and watches the jogger. The woman with the red coat walks out of frame to the right. A seagull drifts by slowly.